

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1143/2565

พนักงานอัยการจังหวัดแพร่โจทก์ นาง ค.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป่าไม้ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2562 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 2, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 5, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 7, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 11, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 69, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 73, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 จัตวา, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยกระทำความผิดเมื่อระหว่างวันที่ 10 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 14 มกราคม 2561 ต่อมาเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2562 มีการประกาศใช้ พ.ร.บ.ป่าไม้ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2562 มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 106/2557 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน "มาตรา 7 ไม้ชนิดใดที่ขึ้นในป่าจะเป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตาม ป.ที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม" และระหว่างพิจารณาคดีของศาลฎีกา เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2563 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิเพื่อให้ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้าม พ.ศ. 2563 ข้อ 2 บัญญัติว่า "ให้ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประเภทหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบ ส.ป.ก. 4-01 ส.ป.ก. 4-01 ก ส.ป.ก. 4-01 ข ส.ป.ก. 4-01 ค หรือ ส.ป.ก. 4-01 ช เป็นที่ดินซึ่งไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นไม้หวงห้าม ความตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับด้วย" ได้ความจากการไต่สวนพยานหลักฐานของศาลชั้นต้นตามที่ศาลฎีกามีคำสั่งว่า ไม้สักตามฟ้องที่จำเลยทำไม้ และไม้สักที่จำเลยมีไว้ในครอบครองนั้นเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งจำเลยได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และจำเลยได้ปลูกไม้สักที่จำเลยเข้าไปทำไม้โดยการตัดเป็นท่อนและมีไว้ในครอบครอง การกระทำของจำเลยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับไม้สักดังกล่าวข้างต้นจึงไม่เป็นความผิดฐานทำไม้สักโดยไม่ได้รับอนุญาต และฐานมีไม้สักอันยังมิได้แปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 อีกต่อไป ตาม ป.อ. มาตรา 2 วรรคสอง และเมื่อฟังไม่ได้ว่าไม้สักของกลางเป็นไม้หวงห้าม จึงไม่อาจริบได้ ต้องคืนให้แก่เจ้าของ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, 5, 6, 7, 11, 69, 73, 74, 74 จัตวา ริบของกลางและจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับตามกฎหมาย จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 11

วรรคหนึ่ง, 69 วรรคสอง (1), 73 วรรคสอง (1) การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรม
ต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานทำไม้
สักโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก 2 ปี และปรับ 700,000 บาท ฐานมีไม้สักอันยังมิได้แปรรูปไว้ใน
ครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก 2 ปี และปรับ 700,000 บาท รวมจำคุก 4 ปี และปรับ
1,400,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษ
ให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 ปี และปรับ 700,000 บาท โทษจำคุก
ให้รอการลงโทษไว้ 2 ปี และคุมความประพฤติจำเลย 1 ปี โดยให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุม
ประพฤติ 4 ครั้ง ให้จำเลยเข้ารับการอบรมหรือร่วมกิจกรรมปลูกป่าหรือสร้างจิตสำนึกใน
การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้หรือสิ่งแวดล้อม และให้จำเลยกระทำความผิดกิจกรรมบริการสังคมหรือ
สาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร 12 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 หากต้องกักขัง
แทนค่าปรับให้กักขังไม่เกิน 1 ปี จ่ายเงินสินบนนำจับกึ่งหนึ่งของค่าปรับตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พ.ศ. 2484 รับไม้สักของกลาง โจทก์และจำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 แผนกคดีสิ่งแวดล้อม
พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษจำคุกสถานเดียว โดยไม่ลงโทษปรับ ไม่รอการลงโทษ ไม่คุม
ความประพฤติ และยกคำขอที่ให้จ่ายเงินสินบนนำจับกึ่งหนึ่งของค่าปรับตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พ.ศ. 2484 นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดี
สิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า คดีนี้จำเลยกระทำความผิดเมื่อระหว่างวันที่ 10 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 14
มกราคม 2561 ต่อมาเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2562 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่
8) พ.ศ. 2562 มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.
2484 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 106/2557 และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน "มาตรา 7 ไม้ชนิดใดที่ขึ้นในป่าจะให้ป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดย
พระราชกฤษฎีกา สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตาม
ประมวลกฎหมายที่ดินไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์
ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้
ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม" และระหว่างการพิจารณาคดีของศาลฎีกา เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2563
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกประกาศกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภท
หนังสือแสดงสิทธิเพื่อให้ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้าม พ.ศ. 2563 ข้อ 2 บัญญัติว่า
"ให้ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประเภทหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน
ตามแบบ ส.ป.ก. 4-01 ส.ป.ก. 4-01 ก ส.ป.ก. 4-01 ข ส.ป.ก. 4-01 ค หรือ ส.ป.ก. 4-01 ช เป็นที่ดิน
ซึ่งไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นไม้หวงห้าม ความตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับไม้ที่ปลูก
ขึ้นในที่ดินดังกล่าวก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับด้วย" คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของ
จำเลยว่า จำเลยกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 หรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความ
จากการไต่สวนพยานหลักฐานของศาลชั้นต้นตามที่ศาลฎีกามีคำสั่งว่า ไม้สักตามฟ้อง 178 ท่อน ที่
จำเลยทำไม้ และไม้สัก 178 ท่อน ที่จำเลยมีไว้ในครอบครองนั้นเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินแปลงเลขที่
10 ระวัง ส.ป.ก.ที่/กลุ่มที่ 1570 สารบัญทะเบียนที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเลขที่ 7154 เล่ม 72 หน้า
54 อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ซึ่งจำเลยได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวและ

จำเลยได้ปลูกไม้สักที่จำเลยเข้าไปทำไม้โดยการตัดเป็นท่อน 178 ท่อน และมีไว้ในครอบครอง 178 ท่อน การกระทำของจำเลยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับไม้สักดังกล่าวข้างต้นจึงไม่เป็นความผิดฐานทำไม้สักโดยไม่ได้รับอนุญาต และฐานมีไม้สักอันยังมิได้แปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 อีกต่อไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 วรรคสอง และเมื่อฟังไม่ได้ว่าไม้สักของกลางเป็นไม้หวงห้ามจึงไม่อาจริบได้ ต้องคืนให้แก่เจ้าของ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาลงโทษจำเลยมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังขึ้นและไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นของจำเลยเพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง โจทก์ คืนของกลางแก่เจ้าของ

องค์คณะ

อนุสรณ์ ศรีเมนต์ · ชัยเจริญ ดุษฎีพร · เพ็ญ ชมพานิชย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1143/2565>